

3. ФОРМИ СТРАХУВАННЯ

Добровільне страхування
здійснюється на основі договору між страховиком і страхувальником.

Форми страхування
— механізм взаємодії страхувальників та страхових товариств

Обов'язкове страхування
встановлюється законом і зумовлене ризиками, які не можуть бути відшкодовані окремою особою.

Обов'язкове страхування

```
graph TD; A[Обов'язкове страхування] --> B[Державне  
(фінансується за рахунок бюджетних коштів)]; A --> C[Недержавне  
(фінансується особисто страхувальниками)]; D[Обов'язкове проводиться на підставі закону та відповідно до ліцензії на даний вид обов'язкового страхування]; E[Обов'язково-договірне проводиться за звичайною ліцензією на добровільне страхування і є обов'язковим тільки для страхувальника, а не для страховика.];
```

Державне
(фінансується за
рахунок
бюджетних
коштів)

Недержавне
(фінансується
особисто
страхувальниками)

Обов'язкове проводиться на підставі закону та відповідно до ліцензії на даний вид обов'язкового страхування

Обов'язково-договірне проводиться за звичайною ліцензією на добровільне страхування і є обов'язковим тільки для страхувальника, а не для страховика.

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОBOB'ЯЗKOBOTO CTPAХУBAHHЯ

Переваги (+)	Недоліки (-)
■ зменшує витрати державного бюджету за деякими видами ризиків; ■ привчає населення до страхування та підвищує страхову культуру; ■ застерігає громадян від безтурботного ставлення до ризиків, які вони недооцінюють і які можуть завдати серйозної шкоди третім особам; ■ не дає можливості виключати деякі ризики з системи добровільного страхування і підтримує рівновагу на ринку страхування в цілому.	■ мінімальні вимоги до обов'язкового страхування часто бувають завищеними, що створює певні труднощі при здійсненні операцій перестрахування в інших країнах; ■ вплив держави; ■ правила обов'язкового страхування усувають або, значно скорочують повноваження страховика щодо запобігання страхувальником заподіяння шкоди; ■ негнучкість обов'язкового страхування; ■ контроль за дотриманням виконання вимог обов'язкового страхування вимагає додаткових витрат як з боку державних органів, так і страховиків; ■ обов'язкове страхування ліквідує почуття персональної відповідальності, що сприяє шахрайству; ■ існування обов'язкового страхування стає причиною несприятливих рішень у судді щодо рівня відповідальності застрахованої особи.

ЗАСАДИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ

Відповідність законодавству

Суцільне охоплення

Автоматичність поширення

Безстроковість

Незалежність дії від внесення страхових платежів.

Нормування страхового забезпечення

МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ

Чим старіша та багатіша на традиції страхова система країни, тим більша в ній кількість видів обов'язкового страхування і тим вищий рівень виплат.

Чим «жорсткіша» система державного регулювання страхового ринку, тим більша частка обов'язкових видів у загальному обсязі надходжень страхових платежів.

Чим більше розвинене в країні взаємне страхування, тим менша сфера застосування обов'язкового страхування. Це пов'язано з тим, що взаємне страхування забезпечує страховим захистом частину об'єктів, страхування яких комерційно нерентабельне, але суспільно необхідне.

ЗАСАДИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

1

- Діє як в силу закону, так і на добровільних засадах.

2

- Вибіркове охоплення

3

- Обмеженість терміном страхування

4

- Діє тільки при сплаті одноразового або періодичних страхових внесків

